

3736319 PHPH/M : สาขาวิชาเอก : การบริหารโรงพยาบาล ; วท.ม. (สาธารณสุขศาสตร์)

คำสำคัญ : มาตรฐานโรงพยาบาล / โครงสร้างทางกายภาพและสิ่งแวดล้อม / การตรวจรับรอง
โรงพยาบาล

กรองกาญจน์ หอมกลิ่น : มาตรฐานโรงพยาบาลด้านโครงสร้างทางกายภาพและสิ่งแวดล้อม สำหรับ
การตรวจรับรองโรงพยาบาลในประเทศไทย (HOSPITAL STANDARD IN PHYSICAL STRUCTURE AND
ENVIRONMENT FOR HOSPITAL ACCREDITATION IN THAILAND). คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์
: สมชาติ โตรักษา ส.ม., พีระ ครีกครั้นจิตร วท.ม. (ชีวสถิติ), สุรชาติ ณ หนองคาย ศศ.ม (พัฒนาสังคม),
วิศิษฐ์ พิชัยสนธิ M.S.H.A., ชลาชัย ห่วงประเสริฐ M.P.H., อนันต์ ประสานสุข พ.บ., 229 หน้า. ISBN 973-
664-333-9

โครงสร้างทางกายภาพและสิ่งแวดล้อมของโรงพยาบาล เป็นสิ่งที่แสดงภาพพจน์ของโรงพยาบาล
และยังมีส่วนช่วยให้การดำเนินงานต่างๆของโรงพยาบาล ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ ปัจจุบันยังไม่มี
มาตรฐานที่ชัดเจน ไม่ครอบคลุม และไม่เป็นที่ยอมรับของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง การวิจัยเชิงคุณภาพนี้มีความ
ประสงค์ ที่จะจัดทำมาตรฐานโรงพยาบาลด้านโครงสร้างทางกายภาพและสิ่งแวดล้อม สำหรับการตรวจรับรอง
โรงพยาบาลในประเทศไทย โดยการศึกษาทบทวนมาตรฐานที่มีอยู่ของประเทศสหรัฐอเมริกา แคนาดา อังกฤษ
ออสเตรเลีย และมาตรฐานของสำนักงานประกันสังคมที่มีอยู่ในประเทศไทย นำมาจัดทำร่างมาตรฐานด้าน
โครงสร้างทางกายภาพและสิ่งแวดล้อม แล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 19 ท่าน ที่คัดเลือกจากผู้บริหาร ผู้ปฏิบัติ
งาน และนักวิชาการ ประเมินระดับความสำคัญของร่างมาตรฐาน ซึ่งแบ่งเป็น 4 ระดับ คือ เป็นสิ่งจำเป็นอย่าง
ยิ่งที่โรงพยาบาลจะต้องมี เป็นสิ่งที่โรงพยาบาลควรพยายามทำให้ได้ เป็นสิ่งที่ดีแต่ทำได้เพียงบางโรงพยาบาลเท่า
นั้น และเป็นสิ่งที่ไม่สอดคล้องกับสังคมไทยไม่ควรกำหนดไว้ โดยใช้เทคนิคเดลฟายประยุกต์

ผลการวิจัยพบว่า มาตรฐานของสหรัฐอเมริกา ประกอบด้วย 4 มาตรฐานหลัก มาตรฐานของแคนาดา
ประกอบด้วย 21 มาตรฐาน มาตรฐานของออสเตรเลีย ประกอบด้วย 12 มาตรฐาน มาตรฐานของอังกฤษ ประกอบ
ด้วย 7 มาตรฐานหลัก 37 เกณฑ์ประเมิน 60 เกณฑ์ประเมินย่อยและ มาตรฐานของสำนักงานประกันสังคม
ประกอบด้วย 1 มาตรฐานหลัก 3 เกณฑ์ประเมิน 20 เกณฑ์ประเมินย่อย มาตรฐานที่สร้างขึ้นประกอบด้วย 7
มาตรฐานหลัก 41 เกณฑ์ประเมินหลักและ 70 เกณฑ์ประเมินย่อย ผู้เชี่ยวชาญประเมินว่า เป็นสิ่งจำเป็นที่
โรงพยาบาลจะต้องมี 35 เกณฑ์ประเมินหลัก 51 เกณฑ์ประเมินย่อย และเป็นสิ่งที่โรงพยาบาลควรทำให้ได้ 6
เกณฑ์ประเมินหลัก 19 เกณฑ์ประเมินย่อย ไม่มีเกณฑ์ประเมินข้อใดที่ผู้เชี่ยวชาญให้ความสำคัญในระดับเป็นสิ่งที่
ดีแต่ทำได้เพียงบางโรงพยาบาล หรือเป็นสิ่งที่ไม่สอดคล้องกับสังคมไทยไม่ควรกำหนดไว้

ผู้วิจัยได้เสนอแนะให้นำมาตรฐานนี้ไปทดลองปฏิบัติในการตรวจรับรองโรงพยาบาลทั้งภาครัฐและ
เอกชน เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อมาตรฐานในสถานการณ์ที่แตกต่างกัน แล้วนำผลที่ได้มาพัฒนาปรับปรุง
มาตรฐานให้เหมาะสมสำหรับการตรวจรับรองคุณภาพโรงพยาบาลในประเทศไทย